

Rekordní propad životní úrovně v ČR inflaci nemusí zastavit. Rozhodne chování firem

- CZ24 News | 11. června 2023

ČESKO: Prudký pokles reálných mezd, které jsou nyní na úrovni roku 2017, trhy nemile překvapil. Ve vztahu k úsilí snížit stále dvoucifernou inflaci, je to však příznivá zpráva. Zaměstnancům rostly výdědky, nominálně průměrná mzda narostla o téměř devět procent, jejich kupní síla je ale oslabená. Tlak na zvyšování mezd ovšem roste dál a hrozí nebezpečí, že firmy si budou tyto zvýšené náklady opakovaně přenášet do cen a zdražování se bude dál roztáčet. Riziko mzdově-inflační spirály proto určitě nezmizelo.

Z první tři letošní měsíce průměrná mzda v Česku dosáhla 41 265 korun. To sice v nominálním vyjádření znamená zvýšení o 8,6 procenta, při zohlednění inflace se ale reálné výdědky zaměstnanců naopak o 6,7 procenta propadly. To je ještě více, než očekával trh.

„Reálná průměrná mzda českých zaměstnanců se aktuálně nachází jen mírně nad úrovni prvního kvartálu roku 2017, a jejich kupní síla se tak vrátila v čase o téměř šest let nazpět,“ uvedl k tomu pro deník Echo24 analytik Vít Hradil s tím, že ve srovnání s vyspělými státy podle něj zřejmě půjde o jeden z vůbec nejhorších výsledků.

Reálné mzdy po citelném poklesu v loňském roce o 8,5 procenta budou klesat i letos, ačkoli dle odhadů mírnějším tempem, kolem dvou procent. Podle ekonoma České bankovní asociace Jakuba Seidlera se růst mezd vyrovná růstu cen až v závěru letošního roku a předhánět jej začne až v roce příštím, což je optimističtější odhad. Podle Hradila lze i příští rok očekávat snížení o další zhruba 3 procenta.

Na výsledky vývoje mezd se přitom čekalo jako na jeden z ukazatelů míry roztočení tzv. mzdově-inflační spirály, kdy roste tlak na zvyšování mezd, aby se lidem propad reálných příjmů o něco vykompenzoval. Stoupající ceny tak vyvolávají požadavky na vyšší výdědky, což znovu roztáčí zdražování. Před tím varoval především centrální bankéř Tomáš Holub, jediný stálý zastánce zvyšování úrokových sazeb v současné bankovní radě. Ten také říká, že je nutné udržovat veřejnost ve víře, že ČNB proti inflaci opravdu zasahuje svým nejdůležitějším nástrojem, což jsou úrokové sazby. Je důležité, aby se mezi lidmi neutrhla inflační očekávání.

Česká národní banka v posledním zveřejněném [dokumentu](#) o Inflačních očekávání finančního trhu očekává letošní průměrnou inflaci na hodnotě okolo 10 až 11 procent. A velmi optimisticky věští na leden příštího roku prudký pokles až ke třem procentům. Jarní prognóza ČNB pak dokonce předpokládá, ve druhém čtvrtletí příštího roku návrat k dvouprocentnímu cíli. A tomu se snaží věřit i radní Holub. Zároveň ale říká, že koloběh vyšších mezd a dalšího zdražování to může ještě zkomplikovat. A to i když pokles reálných mezd, který sice pro trh a spotřebitele není příznivý, ale pro boj s inflací je dobrou zprávou, předčil i jeho očekávání.

Podle Holuba ale téměř devítiprocentní nominální nárůst mezd návrat ke stabilní cenové hladině komplikuje. Varuje před tím, že firmy mohou zvýšené náklady kvůli vyplácení vyšších mezd nadále přenášet do cen.

„Může se stát, že se dostaneme do cyklu, kde se tyto náklady budou opakovaně přenášet do cen. Nemusí to nutně nastat, protože v předchozí fázi došlo ke zvýšení ziskových marží, a teď když ceny

energií a potravinářských komodit klesají, marže se budou firmám automaticky zvyšovat, i když zachovají stávající ceny. Pokud firmy vezmou peníze na zvýšené mzdy z marží, tak může dojít k návratu k normálnímu stavu věcí a ceny nemusí dále růst," uvedl radní v rozhovoru pro Hospodářské noviny, kde také říká, že existuje riziko, že po dvou letech dvouciferné inflace zpomalování růstu cen nepůjde tak lehce kvůli tendenci dál zvyšovat ceny, protože se to v minulosti vyplatilo.

Na posledním měnověpolitickém jednání rady, kde Holub hlasoval pro zvýšení sazeb, se k němu přidala i radní Karina Kubelková, když v prvním kole společně [hlasovali](#) pro zvýšení sazeb o půl procentního bodu. Nakonec v rámci konsensu ještě s Janem Procházkou ve druhém kole hlasovali pro růst sazeb o čtvrt procentního bodu. Přehlasovali je však nakonec guvernér Aleš Michl, Eva Zamrazilová, Jan Frait a Jan Kubíček, kteří trvali na ponechání hlavní úrokové sazby na sedmi procentech. I Frait však následně oznámil, že se svým hlasem pro zvýšení úroků váhal. Je tedy možné, že na dalším měnově politickém jednání 21. června se přikloní k druhé straně.

[ZDROJ](#)